

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 10 september 2024

Onderwerp: Verklaring van geen bedenkingen windturbines Noorder-IJplas

Kenmerk: 2276952/2312316

Bijlagen:

1. Aanvraagdocument
2. Akoestisch onderzoek 230627
3. Bijlage onderbouwing lokale normen eindversie 20230817
4. Natuurtoets windturbines NIJP
5. ProjectMER Windturbines 230627
6. Ruimtelijke onderbouwing Noorder IJplas 230627
7. Ontwerp motivering verlening VVGB
8. Situatietekening Overzicht
9. Slagschaduwonderzoek
10. Landschapsbeoordeling 230614
11. Toelichting op aanvraag
12. Memo klimaatadaptatie
13. Participatiemomenten
14. Advies Commissie voor de Leefomgeving
15. Advies Rijkswaterstaat Verkeersveiligheid/wegbeeldanalyse
16. Reactie initiatiefnemer op advies Rijkswaterstaat
17. Beoordeling Rijkswaterstaat op mitigerende maatregel initiatiefnemer
18. Nota beantwoording zienswijzen
19. Ontwerpbesluit weigering omgevingsvergunning Wet natuurbescherming (gebied)
20. Besluit weigering ontheffing Wet natuurbescherming (soorten)
21. Verslag PS-vergadering 13-11-2024
22. Motivering definitieve VVGB

1. Inleiding

Op 31 maart 2023 is door Amsterdam Wind en NDSM Energie een omgevingsvergunning aangevraagd voor het afwijken van de ter plaatse geldende bestemmingsplannen ten behoeve van het plaatsen van drie windturbines in en bij de Noorder IJ-plas te Amsterdam. Voorwaarde voor Gedeputeerde Staten om deze vergunning te kunnen verlenen is het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) door Provinciale Staten.

Op 13 november 2023 hebben uw Staten besloten voornemens te zijn de VVGB niet te verlenen. Via deze voordracht wordt voorgesteld een definitief besluit ten aanzien van deze VVGB te nemen.

WTB	Onderdelen	Minimaal	Maximaal
1 en 3	Rotordiameter	125 meter	160 meter
	Ashoogte	110 meter	140 meter
	Tiphoogte	-	200 meter
2	Rotordiameter	110 meter	131 meter
	Ashoogte	84 meter	100 meter
	Tiphoogte	-	150 meter

2. Doel, wettelijke grondslag en procedure

De vergunningaanvraag geeft invulling aan de RES-doelstelling om in Noord-Holland in 2030 voor 6,3 terawattuur per jaar aan eigen energie op te wekken door middel van zon en wind. Om gericht invulling te geven aan die doelstelling hebben Provinciale Staten zoekgebieden vastgesteld waarbinnen de eigen energie-opwek door middel van zon en wind kan plaatsvinden. De Noorder IJ-plas bevindt zich in een dergelijk RES-zoekgebied. Met het realiseren van drie windturbines wordt (deels) invulling gegeven aan deze doelstelling.

De aanvraag voor plaatsing van een windpark (drie windturbines) aan de Noorder IJ-plas te Amsterdam is ingediend op 31 maart 2023. Voor aanvragen omgevingsvergunning die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) geldt er overgangsrecht. Voor deze gevallen geldt op grond van artikel 4.3 van de Invoeringswet Omgevingswet dat het oude recht van toepassing blijft tot het besluit onherroepelijk is. Hierdoor wordt deze aanvraag nog onder het oude recht (Wabo) behandeld.

De op de locatie van de aangevraagde windturbines geldende bestemmingsplannen maakt het realiseren van windturbines niet mogelijk. Daarom is een aanvraag ingediend om via toepassing van artikel 2.1 eerste lid, onder c, in samenhang met artikel 2.12 eerste lid, onder a sub 3, van de Wabo een omgevingsvergunning te verlenen voor het juridisch-planologisch toestaan van de windturbines.

Gedeputeerde Staten zijn op grond van artikel 9^e van de Elektriciteitswet 1998 (oud) het bevoegd gezag voor de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van tussen 5 en 100 MW. Op basis van artikel 6.5, eerste en vierde lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is hiervoor een VVGB vereist. Op grond van artikel 2.27 van de Wabo kan de omgevingsvergunning pas worden verleend nadat Provinciale Staten hebben verklaard hier geen bedenkingen tegen te hebben.

Door middel van de VVGB wordt aan uw Staten een uitspraak gevraagd over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling. De VVGB kan op grond van artikel 6.5, tweede lid, van het Bor slechts worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Op grond van artikel 2.20a van de Wabo dient de omgevingsvergunning te worden geweigerd, indien u de VVGB weigert.

Op 13 november 2023 heeft u een beslissing genomen over de ontwerpverklaring van geen bedenkingen en deze geweigerd. Dit weigeringsbesluit heeft 6 weken ter inzage gelegen waarop eenieder een zienswijze kon indienen. Van de 42 ingediende zienswijzen zijn 28 positief over de voorgenomen weigering en 14 negatief over de voorgenomen weigering. De zienswijzen zien zowel op de weigering van de ontwerp VVGB als de weigering van de ontwerp omgevingsvergunning. Een samenvatting van deze zienswijzen en onze aan u voorgestelde reactie daarop vindt u terug in de toelichting op dit voorstel. Het vaststellen van deze nota en daarmee de reactie op de ingediende zienswijzen is één van de beslispunten bij deze voordracht.

Momenteel is een beroep niet tijdig beslist bij de rechtbank Haarlem aanhangig. WOAN heeft dit beroep ingesteld omdat niet binnen de beslistermijn (6 maanden) op de omgevingsvergunningaanvraag is beslist. Namens GS is in deze procedure naar voren gebracht dat PS half november a.s. zullen beslissen op de VVGB en GS uiterlijk 15 dagen daarna een besluit zullen nemen op de vergunningaanvraag. Op het moment van de GS-behandeling van deze voordracht zal de rechtbank op korte termijn een zitting plannen dan wel zonder zitting uitspraak doen. Deze uitspraak zal naar verwachting een uiterlijke beslistermijn inhouden, mogelijk onder last van een dwangsom.

Indien een rechtbank met toepassing van artikel 8:55d, tweede lid, van de Awb aan de uitspraak van de rechtbank een dwangsom verbindt wegens het niet tijdig beslissen door een bestuursorgaan, hanteert hij als beleid de volgende regels:

In de regel wordt de dwangsom bepaald op € 100,-- per dag, met een maximum van € 15.000,

Indien sprake is van een zó gering belang dat de hoogte van de dwangsom van € 100,-- per dag buiten proportie is, wordt de dwangsom bepaald op € 50,-- per dag, met een maximum van € 7.500,--

Indien een sterke prikkel nodig is (hetzij vanwege gebleken weigerachtigheid van het bestuursorgaan, hetzij vanwege het grote belang), wordt de dwangsom bepaald op € 250,-- per dag, met een maximum van € 37.500,--.

3. Financiering, communicatie en participatie

Wind ontwikkeling Amsterdam Noord B.V. streeft ernaar de drie windturbines 100 procent lokaal eigendom te maken door deze in coöperatief verband te ontwikkelen en te beheren.

In het kader van het overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Bro is de omgevingsvergunningaanvraag verzonden aan verschillende overheids- en maatschappelijke instanties die daarmee in de gelegenheid zijn gesteld om een overlegreactie op de aanvraag in te dienen. Daarnaast zijn burgemeester en wethouders van de gemeente waar het project wordt uitgevoerd op grond van artikel 6.1 van het Besluit omgevingsrecht als adviseur aangewezen. In dit kader is de aanvraag om advies naar de gemeente Amsterdam gezonden. De gemeente Amsterdam is akkoord met het verlenen van de gevraagde vergunning. Ook is ten behoeve van een integrale regionale benadering de aanvraag voorgelegd aan de gemeenten Oostzaan, Zaanstad en Landsmeer. De gemeenten Oostzaan en Zaanstad hebben schriftelijk gereageerd welke brieven u bij de beraadslagingen in de commissie Leefomgeving van 19 oktober 2023 hebt betrokken. Kortweg spreken beide gemeenten hun zorgen uit over de ontwikkelingen met name in relatie tot gezondheidsaspecten, landschappelijke inpassing en toekomstige woningbouwprogramma's, echter niet in die mate dat de ontwikkelingen ontoelaatbare gevolgen voor beide gemeenten zouden hebben.

Tot slot is door de aanvrager op verzoek van gemeente Amsterdam een participatieplan opgesteld en ingediend. Hiervoor verwijzen we naar de bijlage bij deze voordracht.

4. Toelichting voorstel en samenvatting zienswijzen

De VVGB kan slechts worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

Aan u wordt voorgesteld de VVGB te weigeren. De grondslag hiervoor blijkt uit bijgevoegde motivering weigering definitieve VVGB. Kort samengevat kan de VVGB niet worden verleend omdat:

1. De omgevingsvergunning gebiedsbescherming die op grond van artikel 2.7 tweede lid van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig is voor het realiseren en in gebruik hebben van aangevraagde drie windturbines op 9 juli 2024 in ontwerp is geweigerd;
2. De ontheffing soortenbescherming als bedoeld in artikel 3.3 en 3.8 van de Wnb welke op grond van de artikelen 3.1 en 3.5 Wnb nodig is voor het in gebruik hebben van de aangevraagde drie windturbines in de periode 1 januari 2026 tot en met 31 januari 2061 op 9 juli 2024 is geweigerd;
3. Rijkswaterstaat (RWS) negatief heeft geadviseerd met betrekking tot het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning vanwege het feit dat het plaatsen van windturbine 1 en 2 een onaanvaardbaar verhoogd risico voor de verkeersveiligheid op het knooppunt Coenplein in Amsterdam met zich meebrengt.

Ad 1 en 2

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is van belang het initiatief te toetsen aan de regels rondom soortenbescherming en gebiedsbescherming zoals opgenomen in de Wnb.

Ten tijde van de beraadslagingen en de besluitvorming omtrent de ontwerp VVGB waren de vergunningaanvraag gebiedsbescherming en de ontheffing soortenbescherming nog in behandeling en werd aannemelijk geacht dat op basis van de toen bekende gegevens zowel het soortenbeschermingsregime als het gebiedsbeschermingsregime niet in de weg zouden staan aan de uitvoerbaarheid van het aangevraagde windpark. Echter, op dat moment waren de voor een volledige beoordeling benodigde onderzoeken nog niet allemaal afgerond. Inmiddels zijn alle onderzoeksresultaten bekend, hetgeen heeft geresulteerd in een ontwerp weigeringsbesluit en een definitief weigeringsbesluit.

De ontheffing soortenbescherming is kort samengevat geweigerd omdat niet kan worden vastgesteld dat de voorgestelde maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoorten en dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken vleermuissoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De vergunning gebiedsbescherming is kort samengevat in ontwerp geweigerd omdat niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat door het project de natuurlijke kenmerken van onder meer Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' (IVOT) zullen worden aangetast.

Uit rechtspraak blijkt dat van een goede ruimtelijke ordening slechts sprake kan zijn als er uitzicht is op verlening van een benodigde vergunning gebiedsbescherming en ontheffing soortenbescherming op grond van de Wnb¹. Nu deze (in ontwerp) zijn geweigerd staat dit aan de verlening van de VVGB in de weg.

¹ Zie onder meer de uitspraak van de AbRvS d.d. 15-02-2023 zaaknummer 202103873/1/R4, rechtsoverweging 12.2.

Ad 3.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient de aanvraag te worden getoetst aan de “Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer” van Rijkswaterstaat. Deze beleidsregel voorziet in afstandsregels en een onderbouwing van het waarborgen van de externe- en verkeersveiligheid. In artikel 3, derde lid, van de Beleidsregel wordt vermeld dat plaatsing van windturbines nabij een knooppunt slechts wordt toegestaan als uit onderzoek blijkt dat er geen onaanvaardbaar risico is voor de verkeersveiligheid. Om dit te toetsen heeft initiatiefnemer op 14 september 2023 een wegbeeldanalyse aan Rijkswaterstaat doen toekomen. Op 2 november 2023 (vlak voor de behandeling van de ontwerp VVGB) heeft Rijkswaterstaat aan de hand van deze wegbeeldanalyse een negatief advies uitgebracht. Dit advies is betrokken bij de beraadslagingen omtrent de ontwerp VVGB. In het advies geeft Rijkswaterstaat aan dat de beoogde windturbines prominent aanwezig zullen zijn op momenten dat de rijkaakbelasting zeer hoog is, in het centrale gezichtsveld, in een complexe verkeerskundige omgeving. Volgens Rijkswaterstaat zijn de beoogde windturbines daarmee afleidend en leiden hierdoor tot een verdere verhoging van de rijtaakbelasting en een onaanvaardbare verhoging van de verkeersveiligheidsrisico's op het verkeersknooppunt Coenplein te Amsterdam. Volgens Rijkswaterstaat zijn de mitigerende maatregelen die door de initiatiefnemer in de wegbeeldanalyse worden voorgesteld onvoldoende aangezien alleen een complete reconstructie van het knooppunt Coenplein een afdoende oplossing zijn. Voor de reactie van initiatiefnemer op dit advies wordt verwezen naar de hieronder opgenomen samenvatting van de zienswijzen.

Uit rechtspraak blijkt dat van een goede ruimtelijke ordening slechts sprake kan zijn als de verkeersveiligheid niet onaanvaardbaar in het geding is². Nu volgens Rijkswaterstaat door de komst van de windturbines er een onaanvaardbare verhoging van de verkeersveiligheidsrisico's op het verkeersknooppunt Coenplein te Amsterdam zal ontstaan, staat dit aan de verlening van de VVGB in de weg.

Ingediende zienswijzen en de reactie daarop in de nota van zienswijze

De ingediende zienswijzen zijn onder te verdelen in 19 onderwerpen. De reacties op de zienswijzen zijn uitgesplitst naar ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerpbesluit VVGB. Hieronder volgt een samenvatting van 15 van de 19 onderwerpen van de nota van zienswijze die een relatie hebben met goede ruimtelijke ordening en daarmee met de VVGB.

1. Onzorgvuldige voorbereiding besluitvorming:
De ontwerp weigering VVGB is onzorgvuldig voorbereid, berust op gebrekkige belangenafweging en ontbeert een duidelijke motivering.
Reactie: Voor dit ontwerpbesluit kan worden gesteld dat het zorgvuldig is voorbereid en alle onderdelen ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening in die mate zijn onderzocht dat Provinciale Staten (hierna: PS) verantwoord een besluit hebben kunnen nemen over de voorgedragen ontwerp VVGB. In de voorbereiding is ook duidelijk aangegeven en meegenomen dat de besluiten rondom de vergunning en ontheffing Wnb nog niet bekend waren ten tijde van het ontwerpbesluit en dit tot andere inzichten en adviezen zou kunnen leiden bij het definitieve besluit.
2. Onzorgvuldige belangenafweging:

² Zie onder meer de uitspraak van de AbRvS d.d. 20 oktober 2021, zaaknummer 202101574/1/R4 rechtsoverweging 5.2

De belangen van de gemeente Amsterdam en de RES-regio Noord-Holland zuid zijn geheel buiten beschouwing gelaten. De gemeenteraad heeft de RES1.0 vastgesteld en bijvoorbeeld aan de initiatiefnemer een lening uit het klimaatfonds ter beschikking gesteld.

Reactie: Bij het besluit tot weigering van de VVGB zijn alle ruimtelijk relevante belangen meegenomen en meegewogen. Financiële verhoudingen maken geen onderdeel uit van een afweging inzake goede ruimtelijke ordening en maken ook geen deel uit van de voorbereiding op het definitieve besluit.

3. Het ontwerp besluit VVGB is in strijd met toetsingskader goede ruimtelijke ordening:
Door PS is niet specifiek ingegaan op de verschillende onderzoeken naar de potentiële effecten van het windpark en waarom die onderzoeken niet voldoende aantonen dat sprake is van goede ruimtelijke ordening. Het enkele feit dat bevindingen mogelijk op punten in tegenspraak zijn met de onderzoeksrapporten is onvoldoende motivering dat deze onderzoeken niet toereikend zijn.
Reactie: Voor zover dit bij de ontwerpweigering VVGB onduidelijk is geweest, hebben GS in de voorbereiding bij de definitieve beslissing voor PS duidelijk aangegeven waarom en op basis van welke onderzoeken er sprake is van een goede ruimtelijke ordening dan wel dusdanige strijd met een goede ruimtelijke ordening dat de VVGB al dan niet kan worden verleend. Het is uiteindelijk aan PS om op basis hiervan een finaal besluit te nemen.
4. De aanvraag is in overeenstemming met goede ruimtelijke ordening:
Uit de motivering van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen als uit de wijze waarop rekening is gehouden met al het Rijksbeleid, provinciaal beleid, gemeentelijk beleid en de RES1.0 blijkt dat de aanvraag hier volledig mee in overeenstemming is.
Reactie: Ten tijde van het opstellen van de motivering voor de afgifte van de ontwerp-VVGB door GS was het verkeersveiligheid onderzoek van RWS nog niet bekend. Dit onderzoek was wel bekend bij de beraadslagingen en heeft mede geleid tot een negatief ontwerpbesluit van PS. Inmiddels heeft RWS de door de initiatiefnemer voorgestelde mitigerende maatregelen ook betrokken bij hun beoordeling. Dit advies luidt negatief. Daarnaast is bekend dat de vergunningaanvraag ten behoeve van de gebiedsbescherming Wnb in ontwerp is geweigerd en de ontheffing aanvraag ten behoeve van soortbescherming Wnb is geweigerd waardoor dit plan in strijd is met goede ruimtelijke ordening.
5. Participatie:
Het participatietraject is verlopen volgens het participatieplan van de gemeente Amsterdam in overeenstemming met het participatiebeleid van de provincie en de RES-regio. Er is een brede participatie geweest van omwonenden Het Amsterdam zelf en uit de buurgemeenten. Het enkel bestaan van weerstand betekent niet dat PS kunnen concluderen dat er geen of onvoldoende draagvlak is. Het project is tevens een voorbeeldproject voor financiële participatie zoals opgenomen in het beleid van de provincie. De in de ontwerp weigering VVGB genoemde stellingen ten aanzien van buurgemeenten zijn eveneens zonder feiten onderbouwd. PS hebben hieraan geen grond kunnen ontleen voor weigering van de ontwerp VVGB.
Reactie: Uit de notulen van de PS-vergadering blijkt dat bij de besluitvorming enig gewicht is toegekend aan de wijze waarop de participatie heeft plaatsgevonden, echter dit was niet doorslaggevend. De mogelijkheid van het indienen van een zienswijze door eenieder is het juridische sluitstuk van de participatie en zijn alle ruimtelijke relevante belangen geïnventariseerd en worden bij de afweging of er sprake is van goede ruimtelijke ordening meegenomen.
6. Draagvlak buurgemeenten:
Het ontbreken van draagvlak bij buurgemeenten is onvoldoende om als zelfstandig argument voor een weigering van het afgeven van een VVGB te dienen. Daarnaast hebben de gemeenteraden van alle buurgemeenten net als PS de RES1.0 vastgesteld zodat een breed draagvlak voor dit zoekgebied verondersteld mag worden. Ook heeft GS in haar advies aan PS gehoor gegeven aan alle ingebrachte adviezen van de buurgemeenten Oostzaan en Zaanstad.
Reactie: Draagvlak bij een buurgemeente is zoals gesteld sec geen weigeringsgrond voor een VVGB. Echter, als het gebrek aan draagvlak zijn grond vindt in (voorzienbare) nadelige ruimtelijke effecten voor een buurgemeente, dan mag dit aspect weldegelijk worden meegenomen en -gewogen in het besluit omtrent de VVGB. Bij de vaststelling van de RES-zoekgebieden is (niet uitputtend) onderzoek gedaan naar de gevolgen van hernieuwbare

energie voor de fysieke leefomgeving. Als uit onderzoek blijkt dat het plaatsen van windturbines negatieve effecten heeft voor de gezondheid, veiligheid, natuur, leefbaarheid, cultuurhistorie of anderszins bij buurgemeenten dan kan het besluit een VVGB mede op grond daarvan te weigeren, passend zijn. Niet gebleken is dat uitsluitend op basis hiervan de VVGB kan worden geweigerd.

7. Toekomstige woningbouwplannen:

Voor zover PS met “een streep halen door woningbouwplannen van buurgemeenten” doelen op de woningbouwplannen van Zaandam blijkt uit advies dat de invloed van de 3 windturbines rond de Noorder IJ-plas in beperkte economische effecten zullen hebben. Er zijn echter meer ontwikkelingen die een rol spelen in het gebied tussen Amsterdam en Zaanstad. Daarop blijven beide gemeenten op meerdere gebieden constructief samenwerken zoals woningbouw, recreatieve ontwikkelingen, bedrijfslocaties, HOV, RWZI en ook de duurzame energie-opwek van de windturbines bij de Noorder IJ-plas. Er hoeft pas rekening te worden gehouden met woningbouwplannen als deze concreter zijn waarbij rekening moet worden gehouden met de op dat moment bestaande omgevingsfactoren. Daarbij komt dat de woningbouwplannen die de meeste invloed zouden ondervinden van het windpark door de gemeenteraad van Zaanstad om andere redenen dan het windpark zijn uitgesteld tot na 2040.

Reactie: Uit de notulen van de PS-vergadering blijkt dat bij de ontwerpbesluiten enig gewicht is toegekend aan toekomstige woningbouwplannen van buurgemeenten. Uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat ten behoeve van onderzoek naar de ruimtelijke effecten op de huidige en toekomstige functies in de omgeving van het projectgebied in gezamenlijkheid met de buurgemeenten een notitie opgesteld waarin alle relevante toekomstige stadsontwikkelingen zijn geïnventariseerd. Effecten op deze gebieden zijn meegewogen bij de keuze voor een voorkeursalternatief.

8. Verkeersveiligheid wegbeeld analyse:

Het verzoek is om bij de definitieve besluitvorming de brief van de advocaat van de initiatiefnemer van de 10 november 2023 te betrekken. Hieruit zou blijken dat het advies van Rijkswaterstaat onzorgvuldig en onvolledig is en dat de verkeersveiligheid voldoende gewaarborgd kan worden. De geringe mogelijke gevolgen van de windturbines op de verkeersveiligheid is zeker na het nemen van mitigerende maatregelen niet zodanig dat dit de verlening van de verklaring van geen bedenkingen in de weg kan staan. De uitspraak van de afdeling van 24 april 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:1704) dient in dat kader ook betrokken te worden in het besluitvorming over de definitieve VVGB. Volgens de uitspraak kan middels vergunningsvoorschriften worden geborgd dat de verkeersveiligheid de vergunningverlening van het windpark niet in de weg hoeft te staan. Verder toont de uitspraak aan dat de mogelijkheid van mitigerende maatregelen dient te worden betrokken bij de afweging over de aanvaardbaarheid van het windpark ten aanzien van verkeersveiligheid.

Reactie: Rijkswaterstaat concludeert in haar advies van 29 maart 2023 dat zij geen bezwaar hebben om de omgevingsvergunning te verlenen, mits wordt voldaan aan hun vergunningsvereisten. Dat wil zeggen dat er een positieve uitkomst voor de wegbeeldanalyse voor de locaties 1 en 2 moet zijn en voor de toetsingsonderdelen van de vergunning in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr). Op 14 september 2023 heeft de initiatiefnemer de wegbeeldanalyse overlegd aan RWS en op 2 november 2023, vlak voor de behandeling van de ontwerp VVGB, heeft Rijkswaterstaat hun advies uitgebracht gebaseerd op de wegbeeldanalyse. Rijkswaterstaat adviseert negatief over de plaatsing van de beoogde windturbines 1 en 2 omwille van de verkeersveiligheid. In haar advies van 12 februari 2024 concludeert Rijkswaterstaat dat de voorgestelde mitigerende maatregelen door de initiatiefnemer in de brief van 10 november 2023, de verdere verhoging van de rijtaakbelasting met de komst van de beoogde windturbines niet afdoende mitigeren en dat sprake blijft van een verhoogd risico voor de verkeersveiligheid, zowel in de bouw- als in de gebruiksfase. Dat is op knooppunt Coenplein onaanvaardbaar voor Rijkswaterstaat. De door de indiener van de zienswijze genoemde uitspraak van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State betreft een beroep tegen een vergunning inzake de Wbr, in tegenstelling tot het onderhavige geval waarin sprake is van een beoordeling op grond van de “Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines in of over het waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk”. Daarnaast heeft de uitspraak betrekking

op windpark Veghel dat zich bevindt langs een snelweg waar de rijtaakbelasting niet bijzonder is in tegenstelling tot het knooppunt Coenplein.

9. Natuur:

PS hebben de onderzoeken naar de potentiële effecten van het windpark op natuurwaarden niet betrokken in de besluitvorming. Uit de ontwerpweigering volgt niet waarom de onderliggende onderzoeken tekortschieten of onvolledig zijn.

Reactie: Dat de onderzoeken naar de potentiële effecten van het windpark op natuurwaarden niet zijn genoemd tijdens de beraadslagingen betekent niet dat PS deze aspecten niet heeft meegewogen. Een (ontwerp) besluit van PS is een sluitstuk van informatie vergaren en afwegen door de statenleden van zowel technische als politieke aard. Als er vanuit technische en politieke overwegingen voor PS geen aanleiding bestaat om een bepaald onderdeel te bespreken tijdens de beraadslagingen moet het voorstel voor dat onderdeel als besluitrijp worden beschouwd. Echter in het geval van Natuur was bij de statenleden ook bekend dat ten tijde van het besluit nog een vergunningprocedure en ontheffingsprocedure voor de Wnb liep, met de daarbij behorende onderzoeken. Op 30 juli 2024 hebben Gedeputeerde Staten het ontwerpbesluit weigering vergunning inzake artikel 2.7 lid 2 (gebiedsbescherming) van de Wnb ter inzage gelegd. Tevens is op 9 juli 2024 de weigering van de ontheffing op basis van de Wnb die nodig is voor het in gebruik hebben van 3 windturbines in de periode 1 januari 2026 tot en met 31 januari 2061 bekendgemaakt. Deze beide weigeringen zijn doorslaggevend in het advies voor het definitieve besluit met betrekking tot het afgeven van de VVGB.

10. Gezondheid – Slagschaduw en geluid:

In het advies van GS aan PS zijn strengere normen ten aanzien van geluid en slagschaduw voorgesteld dan de ontwerp landelijke windturbinenormen, die ook aansluiten op de normen die de WHO voorstelt.

Reactie: Voor onder ander slagschaduw en geluid is een lokale norm vastgesteld als gevolg van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over de uitbreiding van het windpark Delfzijl Zuid. Zowel voor slagschaduw als geluid geldt dat de windturbines in beperkte mate hinder veroorzaken echter, deze effecten zijn van een ruimtelijk aanvaardbaar niveau.

11. Gezondheid – GES methode:

Door PS is niet inhoudelijk gemotiveerd waarom het verrichte onderzoek naar de mogelijke gezondheidseffecten onjuist of onvolledig dan wel anderszins gebrekkig zou zijn. Het enkel uiten van zorgen over de toepasbaarheid van de GES-methode schiet daarvoor tekort, temeer nu de OD NZKG zelf geadviseerd heeft die methode te hanteren.

Reactie: Uit de notulen van de PS-vergadering blijkt dat bij de besluitvorming zorgen zijn geuit over het gebruik van de GES-methode. PS heeft echter het verzoek VVGB gewoon in behandeling genomen en GS geen verzoek gedaan toepassing te geven aan artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht omdat de toepasbaarheid van de GES-methode tekort zou schieten. Met onze reactie in de Nota van Beantwoording op het “Ontwerpbesluit weigering omgevingsvergunning” punt 13 is voldoende gemotiveerd dat de GES-methode voldoende bruikbaar is in het kader van weging van gezondheidseffecten ten behoeve van de ruimtelijke inpassing van windturbines.

12. Landschappelijke inpassing:

Uit de ruimtelijke onderbouwing en het ARO advies blijkt dat er sprake is van goede ruimtelijke ordening op het onderdeel landschappelijke inpassing. Het enkel hebben van zorgen van PS op dit punt is onvoldoende om te concluderen dat geen sprake is van goede ruimtelijke ordening.

Reactie: Uit de notulen van de PS-vergadering blijkt dat bij de besluitvorming zorgen zijn geuit over de landschappelijke inpassing conform “de ruimtelijke handreiking wind op land”. PS heeft echter het verzoek VVGB gewoon in behandeling genomen en GS geen verzoek gedaan toepassing te geven aan artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht omdat de verstrekte gegevens onvoldoende zouden zijn voor een beoordeling van het plan inzake landschappelijke inpassing. De ARO heeft overigens in haar positieve advies de aanbeveling gedaan om een landschapsplan en een beeldkwaliteitsplan op te stellen met betrekking tot de inpassing van de turbinevoet.

13. Recreatie:

Het voorkeursalternatief scoort negatief inzake recreatie omdat de windturbines door hun formaat zichtbaar zullen zijn in het recreatiegebied en voor de beoogde ontwikkelingen daar. De mogelijke gevolgen van het windpark op recreatie zijn deugdelijk onderzocht en ook na de ontwikkeling blijft afdoende recreatie mogelijk ter plaatse van de Noorder IJ-plas. PS hebben dit niet betrokken bij hun besluitvorming.

Reactie: Dat het ruimtelijk aspect “recreatie” niet expliciet aan de orde is geweest tijdens de beraadslagingen van de ontwerp VVGB door PS betekent niet dat PS de recreatieve aspecten niet heeft meegewogen. Een (ontwerp) besluit van PS is een sluitstuk van informatie vergaren en afwegen door de statenleden van zowel technische als politieke aard. Als er vanuit technische en politieke overwegingen voor PS geen aanleiding bestaat om een bepaald onderdeel te bespreken tijdens de beraadslagingen moet het voorstel voor dat onderdeel als besluitrijp worden beschouwd. Inhoudelijk kan volgens de uitgangspuntennotitie de huidige dan wel toekomstige recreatie in het gebied negatief worden beïnvloed door de komst van de windturbines en kan de beleving van het recreatiegebied de Noorder IJ-plas, het strand en de Dam-tot-Dam fietsroute worden aangetast. Echter in de uitgangspuntennotitie is ook aangegeven dat rekening moet worden gehouden met “de ruimtelijke handreiking wind op land” en de “Ontwikkelingsstrategie Havenstad”, met name als het gaat om de inrichting van en rondom de turbinevoet en de bij de turbine horende elementen als transformatorhuisje, hekwerken en dergelijke. Rekening houdend met een uitvoering conform de genoemde handreiking en ontwikkelstrategie, zijn de gevolgen voor recreatie niet in die mate dat alleen hierop geen sprake is van goede ruimtelijke ordening en een VVGB kan worden geweigerd.

14. Europese Noodverordening hernieuwbare energie:

Conform deze verordening dienen PS voorrang te geven aan het belangen van realisatie van het windpark ten opzichte van andere betrokken belangen. Het weigeren van de ontwerp VVGB is in strijd met deze verordening gezien artikel 3 hierin die uitgaat van de aanname dat projecten voor hernieuwbare energie van hoger openbaar belang zijn en de gezondheid en veiligheid dienen.

Reactie: De Europese Noodverordening hernieuwbare energie bepaalt in artikel 3 dat er een lichtere beoordeling kan gelden voor wat betreft de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Water. Verder bepaalt artikel 3 van de Noodverordening dat onder strikte voorwaarden inbreuk mag worden gemaakt op de belangen die deze richtlijnen beogen te beschermen. Daarbij blijft de eis dat er geen reëel alternatief mag zijn. Dat betekent dat in het individuele geval alternatieven moeten zijn afgewogen. Zoals ook aan de orde is gekomen onder punt 11. Natuur, is met betrekking tot zowel het soortenbeschermingsregime als het gebiedsbeschermingsregime onvoldoende onderzoek verricht. Hierdoor zijn de effecten van het beoogde windpark niet inzichtelijk gemaakt en kan niet worden beoordeeld of er reële alternatieven zijn, waardoor de Noodverordening niet leidt tot een andere beoordeling van de aanvraag.

15. Lokaal eigendom: De door PS geformuleerde voorwaarde, dat lokaal eigendom ondersteund moet worden door de mensen die daadwerkelijk overlast ondervinden is geen ruimtelijk relevant motief. Het wel of niet financieel participeren door de omgeving verandert immers niets aan de ruimtelijke impact van het project.

Reactie: Dat enkele statenleden de voorwaarde voor lokaal eigendom hebben geformuleerd tijdens de beraadslagingen moet worden beschouwd als een politieke uitlating en wens en niet als factor bij de weging in het kader van goede ruimtelijke ordening. Een VVGB kan niet worden geweigerd als uitsluitend niet aan de wens van lokaal eigendom is voldaan.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande besluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Besluit

Nr.

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 10 september 2024;

gelet op: artikel 9e van de Elektriciteitswet (oud); artikel 2.12 lid 1 a onder 3, artikel 2.27 en artikel 3.10 lid 1 onder a van de Wabo; afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 6.5 Besluit omgevingsrecht

besluiten:

1. De Nota van beantwoording zienswijzen vast te stellen
2. In het belang van goede ruimtelijke ordening geen verklaring van geen bedenkingen af te geven op basis van de stukken behorend bij het ontwerpbesluit, de nota van beantwoording zienswijzen en de aanvullende stukken behorend bij dit voorstel.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,